

พวงมณี เชาวพ้อง: บทบาทของครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยยาเสพติด: ศึกษากรณี การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพแบบเข้มข้นทางสายใหม่ (FAST MODEL) ในสถาบัน รัษฎารักษ์. (ROLES OF FAMILIES IN TREATING DRUG ADDICTS: A CASE STUDY OF THE NEW ROAD CONCENTRATED PHYSICAL RESTORATION PROGRAMME (FAST MODEL) AT THANYARAK INSTITUTE) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ.ดร.นิเทศ ดินณะกุล, 159 หน้า.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีผลต่อครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพแบบเข้มข้นทางสายใหม่ (FAST MODEL) ในสถาบันรัษฎารักษ์ จังหวัดปทุมธานี เพื่อศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยยาเสพติด และเพื่อศึกษาสัมพันธภาพระหว่างครอบครัวกับผู้ป่วยยาเสพติดในช่วงที่สมาชิกครอบครัวได้เข้ามาดูแลผู้ป่วยยาเสพติดขณะเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู กรอบแนวคิดและทฤษฎีวิจัยได้แก่ ทฤษฎีบทบาท แนวคิดเรื่องบทบาทของครอบครัวในการขัดเกลาทางสังคม แนวคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับสมาชิกครอบครัวที่เข้ามาดูแลผู้ป่วยยาเสพติดซึ่งเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูแบบสมัครใจ ซึ่งได้คัดเลือกกรณีศึกษาจากการที่เจ้าหน้าที่ของสถาบันรัษฎารักษ์คัดเลือกมาให้จำนวน 12 กรณี

ผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงทางสังคมส่งผลต่อโครงสร้างสถาบันครอบครัวทำให้ขนาดของครอบครัวไทยมีขนาดเล็กลงเป็นรูปแบบครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น สมาชิกครอบครัวที่เข้ามาดูแลผู้ป่วยยาเสพติดส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดและมีเวลาให้กับผู้ป่วยได้มากกว่าสมาชิกคนอื่นในครอบครัว และการที่สมาชิกในครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยด้วยตนเองทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกผู้ดูแลกับผู้ป่วยยาเสพติด

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าครอบครัวมีความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ป่วยยาเสพติดสามารถเลิกยาเสพติดได้ ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ช่วยทำให้เกิดความเข้าใจถึงบทบาทของครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยยาเสพติด เพื่อที่จะนำมาเป็นประโยชน์ให้สมาชิกครอบครัวที่มีผู้ป่วยยาเสพติดเกิดความเข้าใจและนำไปปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยยาเสพติดต่อไปได้

4881142624: MAJOR SOCIOLOGY

KEYWORDS: ROLES OF FAMILIES / DRUG ADDICTS / FAST MODEL / PHYSICAL RESTORATION PROGRAMME / SOCIALIZATION

PAUNGMANEE CHOVPONG: ROLES OF FAMILIES IN TREATING DRUG ADDICTS: A CASE STUDY OF THE NEW ROAD CONCENTRATED PHYSICAL RESTORATION PROGRAMME (FAST MODEL) AT THANYARAK INSTITUTE. ADVISOR: ASSOC. PROF. NITHET TINNAKUL, Ph.D., 159 pp.

The purposes of this research were to analyze the social changes which effected families in treating drug addicts by using fast model at Thanyarak institute, Pathumthani province to study the expected roles and actual roles of families in treating drug addicts and to study the relationships between families and drug addicts in the period that members of families got involve in treating drug addicts while they were in this programme. This research was conducted by using theory of role, role of family in socialization concept and social changes concept. Non-participant observation as well as in-depth interview with family members who treated drug addicts in this programme at Thanyarak institute were introduced to this research. Twelve study cases were recommended by Thanyarak institute's staffs.

It was found from the research that social changes resulted in minimizing Thai families to single-family, members of family treated drug addicts, mostly, had close relation and could spend time with drug addicts more than others member in the family. Participating of family members in treating drug addicts by themselves increasing the good relationship with the drug addicts.

Family was found to be significant in helping drug addicts stop using drug. Moreover this research enlightened the roles of families in treating drug addicts in order to create understanding among family members and lead to the proper way in treating them.